

Dricksvatten från egen brunn

Vad betyder analysresultatet?

På analysprotokollet finns förutom redovisning av analysresultaten ett utlåtande med kommentarer. Ett dricksvatten bedöms som tjänligt, tjänligt med anmärkning eller tjänligt ur mikrobiologisk och/eller kemisk synpunkt.

Tjänligt innebär att vattnet är lämpligt som dricksvatten och för andra hushållsändamål.

Tjänligt med anmärkning (tj m a) innebär att vattnet har en mindre tillfredsställande sammansättning som normalt inte bedöms medföra några hälsorisker. Anmärkningar kan ha hälsomässig, teknisk eller estetisk grund (se nedan)

Otjänligt (otj) innebär att vattnet inte bör användas till dryck eller matlagning p.g.a. att hälsorisker föreligger.

Hälsomässig anmärkning (h)

- vattnet innehåller mikroorganismer i sådana halter att det tyder på en påverkan som under ogynnsamma förhållanden kan göra vattnet otjänligt, t.ex. närvaro av koliforma bakterier.
- vattnet innehåller förhöjd halt av ett speciellt ämne som vid ännu högre halt kan påverka hälsan negativt, t.ex. nitrat
- vattnets sammansättning, t.ex. dess turbiditet (grumlighet), kan leda till att desinfektionen försämras.

Teknisk anmärkning (t)

Vattnet kan orsaka korrosion, utfällningar och dylikt vilket kan göra att vattenutrustningen i hushållet kan slitas hårdare än normalt.

Estetisk anmärkning

Vattnet har oacceptabel lukt, smak, färg eller grumlighet (turbiditet).

Mikrobiologisk undersökning

Odlingsb.mikroorg. 22°C 3d

Indikerar sådan förorening från vatten eller jord som normalt inte har sitt ursprung från avlopp/avföring.

- Riktvärde för tj m a : 1000 cfu/ml

Koliforma bakterier 35°C

Kan indikera både förorening från avföring och annan förorening som kan innebära hälsorisk.

- Riktvärde för tj m a : 50 cfu/100 ml
- Riktvärde för otj: 500 cfu/100 ml

E coli

Indikerar förorening från människors eller djurs avföring, t ex via avlopp eller gödsel, vilket innebär risk för förekomst av sjukdomsframkallande organismer.

- Riktvärde för tj m a : påvisade cfu/100 ml
- Riktvärde för otj: 10 cfu/100 ml

Kemisk undersökning

Ammonium – NH₄

Kan indikera påverkan från avlopp eller liknande. Förekommer främst vid syrefattiga förhållanden. Risk för nitritbildning (se under nitrit), särskilt i filter och långa ledningsnät.

- Riktvärde för tj m a : 0,50 mg/l (t) ; 1,5 (t,h) risk för kraftig nitritbildning och lukt.

Nitrat – NO₃

Indikerar påverkan från avlopp, gödsling och andra föroreningskällor. Lättrörligt- kan på vissa ställen finnas i det djupa grundvattnet.

- Riktvärde för tj m a : 20 mg/l (t)
- Riktvärde för otj: 50 mg/l (t, h) - vattnet bör ej ges till barn under 1 års ålder på grund

av risk för försämrad syreupptagning i blodet.

Nitrit – NO₂

Kan indikera påverkan från förorening. Kan bildas genom omvandling av ammonium till nitrit i filter och ledningsnät. Kan finnas i djupa brunnar vid syrebrist i vattnet.

- Riktvärde för tj m a : 0,10 mg/l (t,h) vattnet bör ej ges till barn under 1 års ålder på grund av viss risk för försämrad syreupptagning i blodet.
- Riktvärde för otj: 0,50 mg/l (h) ökad risk för försämrad syreupptagning i blodet. Vattnet bör inte användas till dryck eller livsmedelshandling.

Fluorid

Fluoridhalter mellan 0,8 - 1,2 mg/l anses ha kariesförebyggande effekt. Högre fluoridhalter innebär risk för missfärgning av tandemalj.

- Riktvärde för tj m a : 1,3 mg/l (h) – risk för tandemaljfläckar (fluoros). Se även nedan.
- Riktvärde för otj: 6,0 mg/l (h) – risk för fluoridinlagring i benvävnad (osteofluoros). Vattnet bör ej användas till dryck eller livsmedelshandling.

Vid bedömning av fluoridhalter ges även följande information:

- 1,3 – 1,5 Dricksvattnet har kariesförebyggande effekt. Vattnet bör dock inte ges i större omfattning till barn under ½ års ålder.
- 1,6 – 4,0 Dricksvattnet har kariesförebyggande effekt. Vattnet bör dock endast i begränsad omfattning ges till barn under 1½ års ålder.
- 4,1 – 5,9 Dricksvattnet bör endast i begränsad omfattning ges till barn under 7 år och endast vid enstaka tillfällen till barn under 1 ½ år.

Om riktvärden

Riktvärdena som anges här gäller bedömning enligt Livsmedelsverkets råd om enskild dricksvattenförsörjning.

För vattentäkter som används för offentligt eller kommersiellt bruk, t ex i förskolor eller restauranger, gäller Livsmedelsverkets föreskrifter (SLVFS 2001:30) om dricksvatten med i vissa avseenden strängare gränsvärden.

Åtgärder

Förhöjda kemiska värden brukar gå att åtgärda genom installation av filter, kontakta filterleverantör eller annan fackman inom området för konsultation. Förhöjda bakteriehalter är oftast ett tecken på inläckage och/eller brister i brunnskonstruktionen. Läs mer i broschyren "Sköt om din brunn" som du kan hitta på www.slv.se, www.squ.se eller www.hoor.se.

Tänk på att det alltid är fastighetsägaren som själv ansvarar för brunnen.